

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๑/๒๕๖๙

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๓/๒๕๖๙

วันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๙

ระหว่าง	{	นางสาวณัฐธิดา นิโครธางกูร	ผู้ร้อง
		นายกรัฐมนตรีนที่ ๑	
		คณะรัฐมนตรีที่ ๒	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นางสาวณัฐธิดา นิโครธางกูร (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นางสาวณัฐธิดา นิโครธางกูร (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า นายกรัฐมนตรี (ผู้ถูกร้องที่ ๑) และคณะรัฐมนตรี (ผู้ถูกร้องที่ ๒) จัดให้มีการออกเสียงประชามติ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ กำหนดประเด็นคำถามว่า “ท่านเห็นชอบว่าสมควรจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่” ไม่ตรงกับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๘ เนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมีเนื้อหาเพิ่มเติมหมวด ๑๕/๑ และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕๖ เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ระหว่างการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ผู้ถูกร้องทั้งสองไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ให้ครบถ้วน เนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมอยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐสภาในวาระที่สอง ผู้ถูกร้องที่ ๑ ยุบสภาผู้แทนราษฎร แต่ประธานรัฐสภาส่งหนังสือแจ้งผู้ถูกร้องที่ ๑ พร้อมร่างรัฐธรรมนูญ

- ๒ -

แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ถูกร้องทั้งสองดำเนินการ เป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง เป็นการกระทำที่นำไปสู่การล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขผ่านการทำประชามติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ประกอบมาตรา ๕๐ (๗)

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า เรื่องร้องเรียน อยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เมื่อได้รับข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินจะนำมา ประกอบการพิจารณาจัดทำคำวินิจฉัยต่อไป และครบกำหนดระยะเวลาที่สามารถใช้สิทธิยื่นคำร้องโดยตรง ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องจึงมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๒๑๓ ว่า การจัดทำประชามติเพื่อให้ความเห็นชอบการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ รวมถึงการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดทำประชามติของผู้ถูกร้องทั้งสองขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และเป็นการกระทำล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้าง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใด ทราบว่ามีการกระทำตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย สั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการ ตามที่ร้องขอ หรือไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรง ต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้” มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญ ค้ำครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิ หรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจ หลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณา

- ๓ -

วินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่จัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อให้ความเห็นชอบการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ไม่ตรงกับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๘ และไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ให้ครบถ้วน เป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบไม่ปรากฏว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงหรือได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองอย่างไร เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นของผู้ร้องเท่านั้น กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ส่วนที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองนำไปสู่การล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขผ่านการทำประชามติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ประกอบมาตรา ๕๐ (๗) เห็นว่าเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ซึ่งข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบไม่ปรากฏว่าผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคสอง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

- ๔ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๕๑/๒๕๖๙)

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)

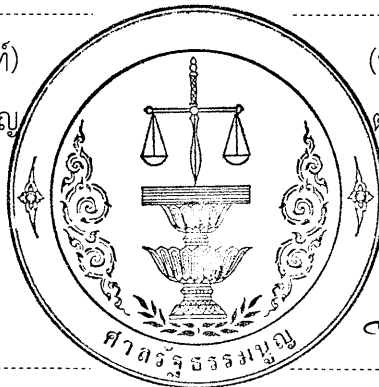
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฏฐอมฤต)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสรายุทธ ทองศิริไล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ